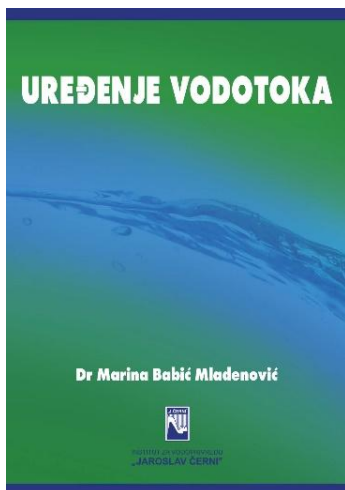

UREĐENJE VODOTOKA

Dr Marina Babić Mladenović

Institut za vodoprivredu "Jaroslav Černi", 2018.
323 strane, 85 literaturnih navoda, ISBN 978-86-82565-51-2

Dr Marina Babić Mladenović je naš istaknuti naučnik i inženjer praktičar iz oblasti regulacije reka. Knjiga "Uređenje vodotoka" predstavlja krunu njene naučne, inženjerske i nastavničke karijere u ovoj oblasti. Kao neko ko je stakao višedecenijsko iskustvo u izuzetno širokoj oblasti uređenja vodotoka (regulacioni radovi, zaštita od poplava, rečna ekologija, zasipanje akumulacija, međudržavna saradnja na uređenju pograničnih vodotoka i dr.), Dr Babić Mladenović je uspeła da u svojoj knjizi na pristupačan i koncizan način pruži veoma dobar uvid u ovo široko i razuđeno polje hidrotehničke delatnosti. Zbog toga je ova knjiga veoma vredna kao univerzitetski udžbenik, ali i kao inženjerski priručnik.

Sadržaj knjige je veoma dobro koncipiran. U 20 poglavlja pokrivena su sve oblasti uređenja reka. Prva četiri poglavlja: **1. Uvod**, **2. Prirodni tokovi**, **3. Rečna morfologija** i **4. Motivi uređenja prirodnih vodotoka**, predstavljaju uvodna poglavlja u kojima su definisani osnovni morfogeometrijski pojmovi i opisani motivi uređenja vodotoka, koji se mogu svrstati u dve kategorije: zaštita od voda (odbrana od poplava, leda, erozije itd.) i korišćenje voda (plovidba, odvodnjavanje, akumulisanje, rekreacija itd.).

Poglavlje 5. Podloge za projektovanje uređenja vodotoka, posvećeno je pretežno terenskim istražnim radovima koji su nezaobilazan prvi korak u projektovanju regulacionih radova. Obrađena je postupak pripreme geodetskih, hidroloških, hidrauličkih, psamoloških, geološko-geomehaničkih, bioloških, ekonomskih i drugih podloga.

Poglavlja **6. Rečna hidraulika**, **7. Rečni nanos** i **8. Deformacija rečnog korita** posvećena su teorijskoj osnovi regulacije reka. U meri u kojoj je sve to moguće obuhvatiti u jednoj knjizi, definisane su osnovne jednačine (ne)ustaljenog strujanja u rečnom koritu i prikazani načini njihovog rešavanja, sa posebnim osvrtom na aktuelni softver koji se široko koristi u našoj praksi (HEC-RAS i MIKE 11). U oblasti rečnog nanosa obrađena su fizička svojstva, terenska merenja, laboratorijske analize i analitička procena pokretanja i transporta (pronosa) vučenog i suspendovanog nanosa. Kao logičan nastavak ovog poglavlja, data je analiza opšte i lokalne deformacije vodotoka, posebno one koja se javlja u blizini mostova i regulacionih objekata u rečnom koritu.

Poglavlja **9. Regulacione građevine**, **10. Nasipi i drugi objekti van rečnog korita** i **11. Regulacione građevine u rečnom koritu**, predstavljaju početni "inženjerski" deo regulacije reka. U ovim poglavljima obrađeni su materijali i konstruktivni elementi nasipa, obaloutvrda, napera, pregrada, pragova i drugih regulacionih građevina.

Komplementaran, drugi "inženjerski" deo, predstavljaju poglavlja koja se bave realizacijom uređenja vodotoka: **12. Regulacioni radovi**, **13. Izvođenje i zaštita prelaza preko vodotoka** i **14. Regulacija vodnog režima**. Pokrivanje ovako široke tematike je poduhvat za sebe, jer svako od navedenih poglavlja zasluđuje posebnu knjigu.

Poglavlja **15. Upravljanje rizikom od poplava** i **16. Odbrana od poplava** svakako zasluđuju najveću pažnju, jer su odraz one delatnosti u okviru uređenja vodotoka kojom se dr Babić Mladenović u svojoj profesionalnoj karijeri najviše bavila. Posebno se može pohvaliti način na koji je obrađena tema upravljanja rizikom od poplava, koja je trenutno (ne samo kod nas) veoma aktuelna, sa nizom projekata kartiranja poplavnih područja i šteta od poplava, koji su u toku, a koji su praćeni razvojem i usavršavanjem metodologije.

Oblast uređenja vodotoka zaokružena je poglavljima **17. Kontrola leda**, **18. Uređenje vodotoka u svetlu zaštite kvaliteta voda** i **19. Projekat uređenja vodotoka**. Na kraju, u poglavlju **20. Kontrola zasipanja akumulacija**, autor je obradila temu koja pomalo izlazi iz okvira klasične regulacije reka, ali koja je od velikog značaja za vodoprivredu.

Na kraju, može se konstatovati da knjiga dr Marine Babić Mladenović, dipl. građ. inž. predstavlja vredan doprinos našoj, još uvek relativno skromnoj, literaturi iz oblasti hidrotehnike. Obuhvatajući izuzetno široku oblast, pisana je jasno i koncizno. Sjavno odabrane fotografije vodotoka i objekata, kao i profesionalna tehnička obrada, umnogome doprinose kvalitetu ove knjige. Nesumnjivo je da će knjiga "Uređenje vodotoka" biti od velike koristi studentima naših univerziteta i inženjerima u praksi.

Knjiga je štampana u ograničenom broju od 300 primeraka i nije u prodaji, ali će u elektronskom obliku biti dostupna na web stranicama Instituta za vodoprivredu „Jaroslav Černi“ i Arhitektonsko-građevinsko-geodetskog fakulteta u Banja Luci.